

PROW 2014-2020. Na co mogą liczyć grupy producentów rolnych

Bez pośrednika

W nowym Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich znalazło się, tak jak poprzednio, działanie Tworzenie grup i organizacji producentów. Jest ono skierowane nie tylko do grup, ale i do organizacji producentów rolnych.

Grupa lub organizacja producentów może ograniczać rolę pośredników w obrocie produktami. Dzięki temu zapewnia sobie silniejszą pozycję na rynku. Integracja producentów ułatwia wprowadzanie na rynek dużych, jednolitych partii towaru o powtarzalnej jakości oraz nawiązywanie bezpośrednich kontaktów z odbiorcami produktów.

Prowadzi to do skracania łańcuchów dostaw. A mniejsza liczba pośredników oznacza większą opłacalność produkcji i zwiększenie dochodów producentów czyli budowanie przez nich stabilniejszej pozycji na rynku. Jednocześnie pozwala na większą dbałość o jakość wytwarzanych produktów. Budowanie przez producentów silnych podmiotów gospodarczych pozwala im wpływać na funkcjonowanie rynku i jego konkurencyjność.

Przygotowanie rynku

Wsparcie jest przeznaczone dla grup, które dostosowują proces produkcyjny do wymogów rynkowych, wspólnie przygotowują do sprzedaży i wprowadzają do obrotu duże partie towaru a także współpracują z odbiorcami hurtowymi. Wsparciem będą objęte także te grupy, które rozwijają umiejętności biznesowe i marketingowe oraz wprowadzają innowacje.

Nowe zasady

W okresie programowania 2014-2020 zasady przyznawania pomocy zmieniły się (choć w niewielkim stopniu).

Wsparcie, podobnie jak w poprzedniej edycji PROW, to procentowy ryczałt od wartości przychodów netto grupy lub organizacji producentów, ze sprzedaży produktów lub grupy produktów, wytworzonych w gospodarstwach rolnych jej członków w poszczególnych latach i sprzedanych odbiorcom nie będącym członkami grupy lub organizacji.

Więcej pomocy

Wyższa jest natomiast wysokość pomocy, która wynosi teraz w pierwszym roku – 10%, w drugim roku – 8%, w trzecim roku – 6%, w czwartym roku – 5%, w piątym roku – 4%, jednak nie więcej niż 100 tys. euro rocznie. Pomoc jest przyznawana w okresie pierwszych 5 lat funkcjonowania grupy lub organizacji. Czas ten jest liczony od dnia rejestracji/uznania. Wypłata ostatniej raty wsparcia ma nastąpić po potwierdzeniu prawidłowej realizacji biznesplanu.

Dla grupy, dla organizacji

Pomoc może być przyznana grupie lub organizacji, której członkowie nie należeli do tej pory do grupy utworzonej ze względu na ten sam produkt lub grupę produktów i korzystającej z pomocy na rozpoczęcie działalności ze środków Unii Europejskiej po 1 maja 2004 roku.

Dodatkowym warunkiem dla grup producentów (czyli podmiotów zarejestrowanych zgodnie z ustawą z 15 września 2000 roku o grupach producen-

tów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych) jest to, że ich członkami mogą być wyłącznie osoby fizyczne.

Członkostwo osób prawnych dopuszczone jest dla organizacji producentów, czyli podmiotów które powstały na mocy ustawy z 20 kwietnia 2004 r. o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych. W tym przypadku wymagane jest minimum 20 członków, którzy osiągają łączną wielkość produkcji na poziomie 2 milionów kilogramów mleka lub przetworów mlecznych wyprodukowanych w ramach tej ilości mleka.

Nie dla drobiu

Wymienione podmioty powinny wykonywać swoją działalność jako mikro, małe lub średnie przedsiębiorstwo. Pamiętajmy jednak, że wsparcia nie przewiduje się na tworzenie grup i organizacji producentów drobiu (w kategorii produktu drób żywy – bez względu na wiek), mięso lub jadalne podroby drobiowe – świeże, chłodzone i mrożone.

Biznes z planem

Każdy z podmiotów ubiegających się o pomoc w ramach działania Tworzenie grup i organizacji producentów ma obowiązek opracować biznesplan i zadeklarować jego realizację w trakcie trwania pięcioletniego okresu wsparcia.

Biznesplan powinien zawierać:

- podstawowe informacje o grupie/organizacji, takie jak nazwa, adres, forma prawna, wskazanie członków i wielkości produkcji każdego z nich,
- cele działania, spójną koncepcję oraz etapy rozwoju grupy/organizacji, w oparciu o cele

dla których udzielane jest wsparcie:

- dostosowanie do wymogów rynkowych procesu produkcyjnego i producentów, którzy są członkami takich grup lub organizacji,
- wspólne wprowadzania towarów do obrotu, w tym przygotowanie do sprzedaży, centralizacja sprzedaży i dostawy do odbiorców hurtowych,
- ustanowienie wspólnych zasad dotyczących informacji o produkcji, ze szczególnym uwzględnieniem zbiorów i dostępności oraz
- rozwijanie umiejętności biznesowych i marketingowych oraz organizowanie i ułatwianie procesów wprowadzania innowacji.
- opis wyjściowej i docelowej sytuacji grupy/organizacji, w tym m.in. informacje na temat zasobów poszczególnych gospodarstw, będących w posiadaniu członków grupy/organizacji oraz struktury organizacyjnej i wielkości produkcji,
- opis i harmonogram planowanych działań prowadzących do rozwoju grupy/organizacji, w tym inwestycji,

- informacje dotyczące planowanych szkoleń i korzystania z doradztwa,
- informacje dotyczące innych zamierzeń dotyczących rozwoju grupy/organizacji.

Spółdzielnia i ubezpieczenie

Przewiduje się preferencje w przyznawaniu pomocy dla grup i organizacji producentów, które zorganizują się w formie spółdzielni, będą zrzęcać jak największą liczbę producentów w danej kategorii a produkcja w gospodarstwach ich członków zostanie objęta dobrowolnym ubezpieczeniem.

Ponadto preferowane będą grupy zrzęcające producentów w następujących kategoriach.

- produkty wysokiej jakości objęte art. 16 rozporządzenia EFRROW, w szczególności rolnictwa ekologicznego,
- świnię żywą, prosięta, warchlaki, mięso wieprzowe: świeże, chłodzone, mrożone,
- bydło żywe: zwierzęta rzeźne lub hodowlane, mięso wołowe: świeże, chłodzone, mrożone,
- owce lub kozy żywe, zwierzęta rzeźne lub hodowlane, wełna owcza lub kozia, strzyżona potna, mięso owcze lub kozie: świeże, chłodzone, mrożone,

skóry owcze lub kozie surowe (suszone),

- miód naturalny lub jego produkty pszczele,
- rośliny w plonie głównym, całe lub rozdrobnione, uprawiane z przeznaczeniem na cele energetyczne lub do wykorzystania technicznego,
- szyszki chmielowe.

Rejestracja u marszałka

Nie ulega zmianie procedura rejestracji grupy producentów rolnych – rejestr prowadzi marszałek województwa i wpisuje grupy na podstawie ustawy o grupach producentów rolnych i ich związkach.

Uznawanie organizacji w sektorze mleka i przetworów mlecznych odbywa się na podstawie ustawy o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych. Producenci, którzy chcą utworzyć taką organizację, składają wnioski do Prezesa Agencji Rynku Rolnego, który prowadzi rejestr organizacji producentów.

Na szczegóły dotyczące zasad ubiegania się o przyznanie pomocy w ARiMR musimy poczekać do czasu ukazania się regulujących je rozporządzeń.

*Grażyna Norbert
DODR we Wrocławiu*

